

Criteris de seguretat TIC i protecció de dades personals en classe i/o avaluació en remot

Versió 14/04/2020

1. Objecte

Aquest document estableix els criteris de seguretat TIC i protecció de dades personals en la realització de classes i/o avaluacions mitjançant eines de treball en remot, per tal de garantir el dret a la protecció a les dades personals en aquestes actuacions i circumstàncies excepcionals, com a conseqüència de l'estat d'alarma.

2. Àmbit i marc legal

L'àmbit d'aquests criteris és el de la realització, mitjançant eines informàtiques i de telecomunicacions, de sessions virtuals de classes docents i/o de sessions virtuals d'avaluació de l'estudiantat de la UPC en el marc únic de l'estat d'alarma decretat el 14 de març de 2020.

Aquests criteris són un acompanyament a l'acord de "Mesures urgents i extraordinàries per garantir la impartició de docència als estudis de la UPC durant l'emergència sanitària" de la UPC aprovat pel Consell de Govern en data 1 d'abril de 2020 (Acord CG/2020/02/05).

La Llei Orgànica 4/1981, d'1 de juny, dels estats d'alarma, excepció i setge, permet adoptar mesures amb les limitacions assenyalades en el seu article 11, sense que en cap cas, es permeti la suspensió de drets i llibertats.

La protecció de dades és un dret fonamental, catalogat pel Tribunal Constitucional, com a un dret essencial autònom, i alhora independent del dret a la intimitat personal i familiar (STC 292/2000, de 30 de novembre). Aquest dret s'ha de garantir inclús en l'actual estat d'alarma ocasionat pel Covid-19. En aquesta línia, el Reial Decret 463/2020, de 14 de març, de declaració de l'estat d'alarma, no suspèn el dret a la protecció de dades, com tampoc ho fa cap norma dictada amb posterioritat. Amb la finalitat de salvaguardar aquest dret fonamental, durant l'estat d'alarma i les seves respectives pròrrogues, serà d'aplicació íntegra la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, i el Reglament General de Protecció de Dades, a l'igual que la Llei Orgànica 1/1982, de Protecció Civil del Dret a l'Honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.

Així ho ha advertit el gabinet jurídic de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades en l'informe 0017/2020 : *"Els tractaments de dades personals en aquestes situacions d'emergència sanitària, segueixen sent tractades de conformitat amb la normativa de protecció de dades personals (RGPD i Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals, LOPDGDD), de manera que s'apliquen tots els seus principis, continguts en l'article 5 RGPD, i entre ells el de tractament de les dades personals amb licitud, lleialtat i transparència, de limitació de la finalitat (en aquest cas, salvaguardar els interessos vitals / essencials de les*

persones físiques), principi d'exactitud, i per descomptat, i cal fer especial èmfasi en això, el principi de minimització de dades. Sobre aquest últim aspecte cal fer referència expressa al fet que les dades tractades hauran de ser exclusivament limitades a les necessàries per a la finalitat pretesa, sense que es pugui estendre aquest tractament a qualssevol altres dades personals no estrictament necessàries per a aquesta finalitat, sense que pugui confondre conveniència amb necessitat, perquè el dret fonamental a la protecció de dades segueix aplicant-se amb normalitat".

En aquesta conjuntura i, amb l'objecte de respectar els drets de tots els membres de la Comunitat Universitària, la Universitat, en exercici del dret a la seva autonomia, es reorganitza i es dota de les eines i dels sistemes que té a l'abast per tal de prosseguir amb l'activitat docent. Per assolir aquest objectiu, tots els membres de la Comunitat estan obligats a col·laborar activament en les accions que s'empenguin. Des del punt de vista de la realització de classes i proves en remot, la cooperació dels estudiants es fa indispensable, com també oferir-los els mitjans necessaris per a poder participar-hi, si no disposen dels elements tècnics adients.

Pel que fa a la implicació dels drets i deures dels estudiants universitaris que siguin susceptibles d'ésser traslladats al context actual s'ha d'esmentar el Reial Decret 1791/2010, de 30 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut de l'estudiant Universitari. En el seu article 13 es regulen les obligacions de l'estudiantat, entre les quals es troba l'obligació de cooperació en les activitats pròpies de la universitat la participació responsable o la contribució a la millora del funcionament de la universitat. Seguint aquesta norma, a través de l'Acord núm.106/2011 del Consell de Govern es va aprovar el Codi ètic i de bones pràctiques del personal al servei de la Universitat Politècnica de Catalunya i del seu estudiantat, on es preveu expressament que els principis que han de regir l'activitat universitària, pel que fa al seu personal i a l'estudiantat, són els de la cooperació, corresponsabilitat, honestedat i integritat, entre molts altres. L'article 3.4 d'aquest text, relatiu a l'estudiantat, estableix el següent:

"L'estudiantat mantindrà una actitud participativa en totes les activitats formatives, ha de facilitar la tasca del professorat i ha d'avaluar les activitats d'aquest quan se li demana. També posarà en valor el seu esforç personal en totes les proves i actes d'avaluació i promourà aquesta actitud entre els companys d'estudi. D'altra banda, procurarà participar en els òrgans de representació i de govern de la Universitat que li correspongui"

Així, les pautes que es troben en el present document s'hauran d'interpretar sempre tenint en compte el deure de col·laboració de tots els implicats amb facilitar l'activitat formativa i d'avaluació de la Universitat.

3. Garanties de seguretat TIC i Protecció de Dades Personals

Les mesures que adoptin els centres docents com a resultat de la implementació de les indicacions de la direcció, i sota l'empara dels criteris generals establerts pel Vicerectorat de Política Acadèmica, han de complir el màxim possible amb les mesures tècniques i organitzatives que garanteixin la seguretat de la informació, la protecció de dades personals i la seva traçabilitat.

Les garanties de seguretat TIC són les indicades per a les administracions públiques en el Real Decret 3/2010 i 951/2015 que regula l'Esquema Nacional de Seguretat:

CONFIDENCIALITAT: Cal considerar les conseqüències que tindria la seva revelació a persones no autoritzades o que no necessiten conèixer la informació.

INTEGRITAT: Cal considerar les conseqüències que tindria la seva modificació per algú que no està autoritzat a actualitzar la informació.

AUTENTICITAT: Cal considerar les conseqüències que tindria el fet que la informació no fos autèntica.

TRAÇABILITAT: Cal considerar les conseqüències que tindria el no poder comprovar a posteriori qui ha accedit a, o modificat, una certa informació.

Les garanties de protecció de dades personals són les indicades pel Reglament General de Protecció de Dades (UE) 2016/679:

Els principis de la protecció de dades s'apliquen a tota la informació relativa a una persona física identificada o identificable.

LICITUD, LLEIALTAT I TRANSPARÈNCIA: Les dades personals han de ser tractades de manera lícita. Els principis de tractament lleial i transparent exigeixen que s'informi l'interessat que hi ha l'operació de tractament i de quines finalitats té. Si les dades personals s'obtenen dels interessats, també se'ls ha d'informar de si estan obligats a facilitar-les i de les conseqüències de no fer-ho.

LIMITACIÓ DE LA FINALITAT: Les dades personals han de ser recollides amb finalitats determinades, explícites i legítimes i posteriorment no s'han de tractar de manera incompatible amb aquestes finalitats.

MINIMITZACIÓ DE DADES: Les dades personals han de ser adequades, pertinents i limitades al que és necessari en relació amb les finalitats per a les quals es tracten.

EXACTITUD: Les dades personals han de ser exactes i, si cal, s'han d'actualitzar; cal adoptar les mesures raonables perquè se suprimeixin o es rectifiquin sense dilació les dades personals que siguin inexactes amb les finalitats per a les quals es tracten.

LIMITACIÓ DEL TERMINI DE CONSERVACIÓ: Les dades personals han de ser conservades de manera que permetin identificar els interessats durant un període no superior al necessari per a les finalitats del tractament de dades personals.

INTEGRITAT I CONFIDENCIALITAT: Les dades personals han de ser tractades de manera que se'n garanteixi una seguretat adequada, inclosa la protecció contra el tractament no autoritzat o il·lícit i contra la seva pèrdua, destrucció o dany accidental, mitjançant l'aplicació de les mesures tècniques o organitzatives adequades.

4. Informació i dades personals en una classe mitjançant eines de treball en remot

La informació mínima que es podria tractar en una classe mitjançant eines de treball en remot, i que és objecte d'aquest informe pel que fa als criteris de seguretat TIC i protecció de dades personals, seria:

- Convocatòria de la sessió docent
- Registre d'accés a la classe de cada estudiant (recomanació)
- Imatge i veu del professor
- Entorn de treball del professor
- Identificador del professor a l'eina informàtica
- Contingut docent de la matèria a explicar
- Imatge i veu dels estudiants
- Entorn de treball dels estudiants
- Identificador dels estudiants a l'eina informàtica
- Preguntes o comentaris dels estudiants
- Gravació, si és procedent, de la sessió docent (sense la intervenció dels estudiants)
- Gravació, si és procedent, de la sessió docent íntegra (amb la intervenció dels estudiants)

5. Informació i dades personals en una avaluació mitjançant eines de treball en remot

La informació mínima que es podria tractar en una avaluació mitjançant eines de treball en remot, i que és objecte d'aquest informe pel que fa als criteris de seguretat TIC i protecció de dades personals, seria:

- Convocatòria de la sessió d'avaluació
- Registre d'accés a la sessió d'avaluació de cada estudiant
- Imatge i veu del professor
- Entorn de treball del professor
- Identificador del professor a l'eina informàtica
- Enunciat de l'examen de la matèria a avaluar
- Imatge i veu dels estudiants
- Entorn de treball dels estudiants
- Identificador dels estudiants a l'eina informàtica
- Preguntes o comentaris dels estudiants
- Resolucions de l'examen dels estudiants
- Gravació, si és procedent, de la sessió d'avaluació (amb la intervenció dels estudiants)
- Sistema de tramesa de la prova realitzada per l'estudiant

6. Anàlisi de riscos

Les eines que actualment ha posat a disposició de la comunitat la UPC, ja han estat avaluades des del punt de vista de riscos de seguretat TIC i protecció de dades.

Pel cas de què s'utilitzen eines diferents de les posades a disposició per la UPC, caldrà que es faci una anàlisi de riscos de forma prèvia a la seva posada en funcionament, per tal de garantir la seguretat TIC i la protecció de dades personals, tal com s'indica a continuació. Això ho haurà de realitzar qui hagi decidit utilitzar l'eina en concret, a ser possible amb la implicació del centre docent.

Aquesta anàlisi de riscos ens ha de permetre avaluar les garanties establertes en l'apartat 3 d'aquest document, i establir les mesures tècniques i organitzatives necessàries per mitigar els riscos.

Riscos associats a la **CONFIDENCIALITAT**:

Cal avaluar si l'eina que es faci servir permet que les dades descrites en els apartats 4 i 5 d'aquest document no sigui revelades a terceres persones no autoritzades o que no necessiten conèixer la informació.

Del conjunt d'informació i dades personals, caldrà garantir que l'eina que es faci servir, acoti al màxim l'accés a la sessió per tal que només les persones que hi ha de ser presents puguin accedir-hi.

A més, si la classe és gravada amb les intervencions dels estudiants, cal que aquesta gravació només sigui accessible pels participants i emprar les mesures tècniques que siguin necessàries per evitar que el vídeo pugui ser descarregat.

Pel que fa a les resolucions de l'examen dels estudiants, l'eina i/o les mesures tècniques i organitzatives emprades han de garantir la confidencialitat tal com es fa amb els exàmens presencials.

Riscos associats a la **INTEGRITAT**:

De la informació i dades personals de les classes i de les avaluacions, cal considerar sobretot la integritat de les convocatòries de les sessions en remot, de la gravació de les sessions, i de les resolucions dels exàmens dels estudiants, considerant les conseqüències que tindria la seva modificació per algú que no està autoritzat a actualitzar la informació. S'han d'avaluar també els riscos de pèrdua, destrucció o dany accidental, mitjançant l'aplicació de les mesures tècniques o organitzatives adequades.

Riscos associats a l'**AUTENTICITAT**:

Pel que fa a l'autenticitat, el que cal analitzar és que la identitat de les persones participants sigui autèntica, i que les resolucions dels exàmens dels estudiants hagi estat creada pel seu autor, i considerar les conseqüències que tindria el fet que la informació no fos autèntica.

Per minimitzar els riscos associats a l'autenticitat s'haurà de fer servir les credencials d'accés als sistemes d'informació de la UPC (nom d'usuari UPC més contrasenya, correu electrònic institucional, identificador de G Suite)

Riscos associats a la **TRAÇABILITAT**:

L'eina que es faci servir per a les classes i/o les avaluacions cal que permeti guardar un registre de quan s'ha produït, qui ha participat, des de quin equip s'ha posat a disposició dels

participants, i en el cas de les gravacions caldrà conèixer qui ha accedit i/o la modificada, per tal d'establir les conseqüències que tindria el no poder rastrejar a posteriori l'ús que s'ha fet d'aquesta informació i dades personals.

Riscos associats a la **LICITUD, LLEIALTAT I TRANSPARÈNCIA:**

El tractament de les dades personals descrites anteriorment per a les classes i avaluacions, és el que està definit al Registre d'Activitats de Tractament de la UPC com a [F03.21 Gestió i ús del campus virtual](#)

Les dades personals descrites en els apartats 4 i 5 d'aquest document ja estan incloses al Registre d'Activitats del Tractament i, per tant, els riscos associats a la licitud, lleialtat i transparència són que l'eina que es faci servir per a les classes o avaluacions, així com les mesures tècniques i organitzatives que es facin servir, incloguin altres tipus de dades personals, o que no s'informi a l'interessat que hi ha l'operació de tractament i de quines finalitats té, i també hi ha el risc que no se'ls informi de si estan obligats a facilitar-les i de les conseqüències de no fer-ho.

Riscos associats a la **LIMITACIÓ DE LA FINALITAT:**

El principal risc associat a la limitació de la finalitat és que l'eina que es faci servir per a les classes o avaluacions, així com les mesures tècniques i organitzatives que es facin servir, permetin fer un tractament incompatible amb la finalitat establerta en el tractament de donar suport a l'ensenyament i a l'aprenentatge de les assignatures:

- Comunicació entre l'estudiantat i el professorat, i entre el propi estudiantat.
- Realització d'activitats i accés als recursos proposats pel professorat.
- Avaluació per part del professorat.

A títol d'exemple, el fet que la gravació de la sessió de classe amb intervencions dels estudiants NO estigui restringida als estudiants de l'assignatura del curs concret constituiria una vulneració del principi de la limitació de la finalitat.

Riscos associats a la **MINIMITZACIÓ DE DADES:**

El principal risc associat a la minimització de dades personals és que l'eina que es faci servir per a les classes o avaluacions, així com les mesures tècniques i organitzatives que es facin servir, tractin més dades personals de les que cal.

Cal determinar si a la sessió de classe han de sortir les imatges i veus dels estudiants. Cal preguntar-se per la necessitat de què la participació hagi de ser tan visual i sonora. Ens hem de preguntar si podem obtenir el mateix resultat docent fent la sessió on només surti la imatge i veu del professor, la presentació, i que els estudiants participin amb micròfon i càmera apagats, i que només participessin des del xat.

Riscos associats a l'**EXACTITUD:**

El principal risc associat a l'exactitud de dades personals és que l'eina que es faci servir per a les classes o avaluacions, així com les mesures tècniques i organitzatives que es facin servir, permetin que les dades personals tractades no siguin les dades dels estudiants que estan matriculats a una assignatura en concret.

Riscos associats a la **LIMITACIÓ DEL TERMINI DE CONSERVACIÓ**:

El risc associat a la limitació del termini de conservació és que les gravacions de les sessions de classes i/o de les avaluacions es guardin més enllà del temps necessari per a les finalitats del tractament de dades personals.

7. Legitimació del tractament de dades personals

Si es segueixen els criteris establerts en aquest document, la legitimació d'aquest tractament de dades personals és el compliment d'una missió realitzada en interès públic (Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats), per al tractament de les seves dades personals, la qual cosa implica que no és necessari el consentiment de l'interessat, per les finalitats especificades:

- Comunicació entre l'estudiantat i el professorat, i entre el propi estudiantat.
- Realització d'activitats i accés als recursos proposats pel professorat.
- Avaluació de l'estudiantat per part del professorat.

Cal tenir present que si es preveu tractar posteriorment les dades personals per a una finalitat diferent de la que va motivar la recollida, abans del tractament posterior s'ha de proporcionar a l'interessat informació sobre aquesta altra finalitat i qualsevol informació addicional pertinent, per tal que pugui exercir els seus drets, entre d'altres i si s'escau, el de no donar el consentiment per aquesta nova finalitat.

8. Informació que cal facilitar als estudiants

Caldrà informar als interessats en dos moments concrets:

- a) En el moment d'enviar-los un correu electrònic amb l'enllaç de la sessió.
- b) En el moment d'iniciar la sessió.

La informació bàsica de protecció de dades que s'ha de facilitar és la següent:

Responsable del tractament	Universitat Politècnica de Catalunya nom del centre o unitat amb enllaç a la plana web on contactar adreca correu electrònic de contacte@upc.edu
Dades de contacte del delegat de protecció de dades	Universitat Politècnica de Catalunya . (https://www.upc.edu/normatives/ca/proteccio-de-dades/normativa-europea-de-proteccio-de-dades/dades-de-contacte-del-delegat-de-proteccio-de-dades)
Finalitat del tractament	F03.21 Gestió i ús del campus virtual . (https://rat.upc.edu/ca/registre-de-tractaments-de-dades-personals/F03.21) Sessió de classe / d'avaluació en remot del centre XXX any 2020
Legitimació	Basat en el compliment d'una missió realitzada en interès públic (Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats)
Destinataris	El vostre nom i cognoms o identificador a la sessió serà visible a la resta de participants en el moment d'assistir a la sessió. La vostra imatge i/o veu serà accessible a la resta de participants en el cas que activeu la càmera i/o micròfon en el moment d'assistir a la sessió. Les vostres dades no se cediran a tercers, tret que sigui d'obligació legal.
Drets de les persones	Sol·licitar l'accés, la rectificació o supressió, la limitació del tractament. Oposar-se al tractament. Portabilitat de les dades . (https://www.upc.edu/normatives/ca/proteccio-de-dades/normativa-europea-de-proteccio-de-dades/drets)
Termini de conservació	Mentre sigui necessari per a qualsevol dels propòsits que es descriuen a la nostra política de conservació . (https://www.upc.edu/normatives/ca/proteccio-de-dades/normativa-europea-de-proteccio-de-dades/politica-de-conservacio-de-les-dades-de-caracter-personal)
Reclamació	Si no ha estat satisfet l'exercici dels vostres drets, podeu presentar una reclamació davant l'APDCAT: apdcatt.gencat.cat

La informació de la taula anterior, **marcada amb color groc**, cal que es personalitzi segons cada centre docent.